

Årligt möte Samverkansområdet Skåne, 8 dec 2021

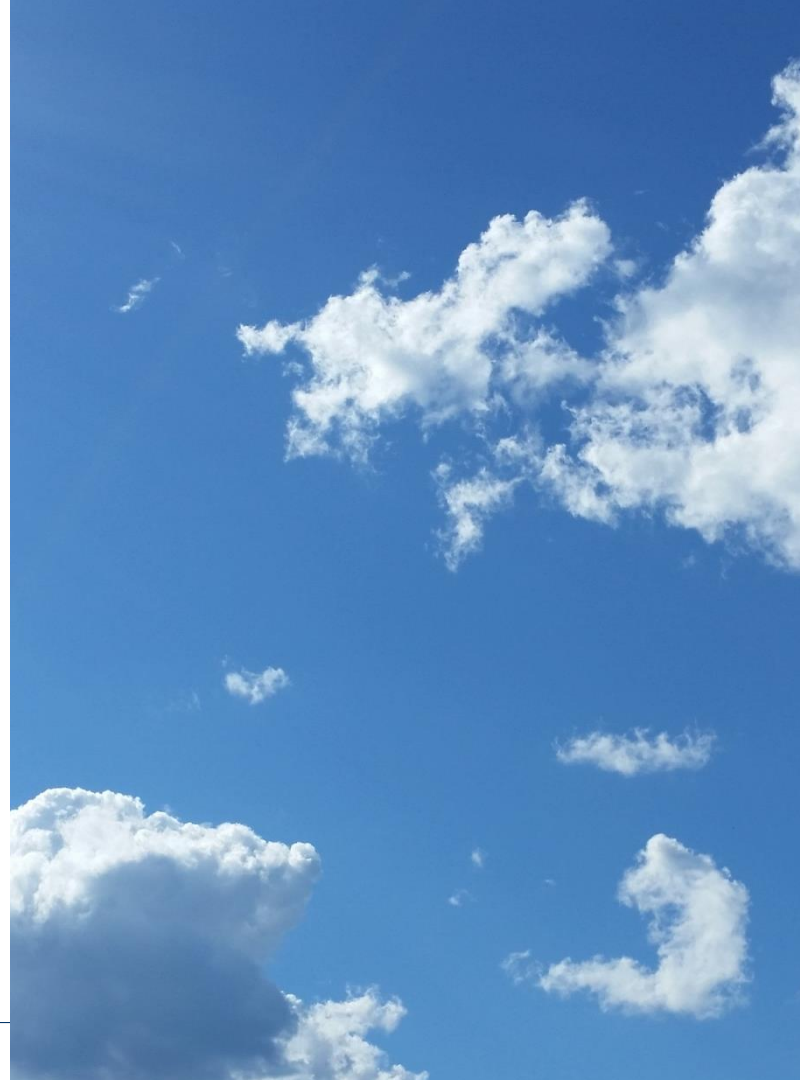
WHO:s riktvärden och revideringen av EU:s luftkvalitetsdirektiv

Siiri Latvala och Matthew Ross-Jones

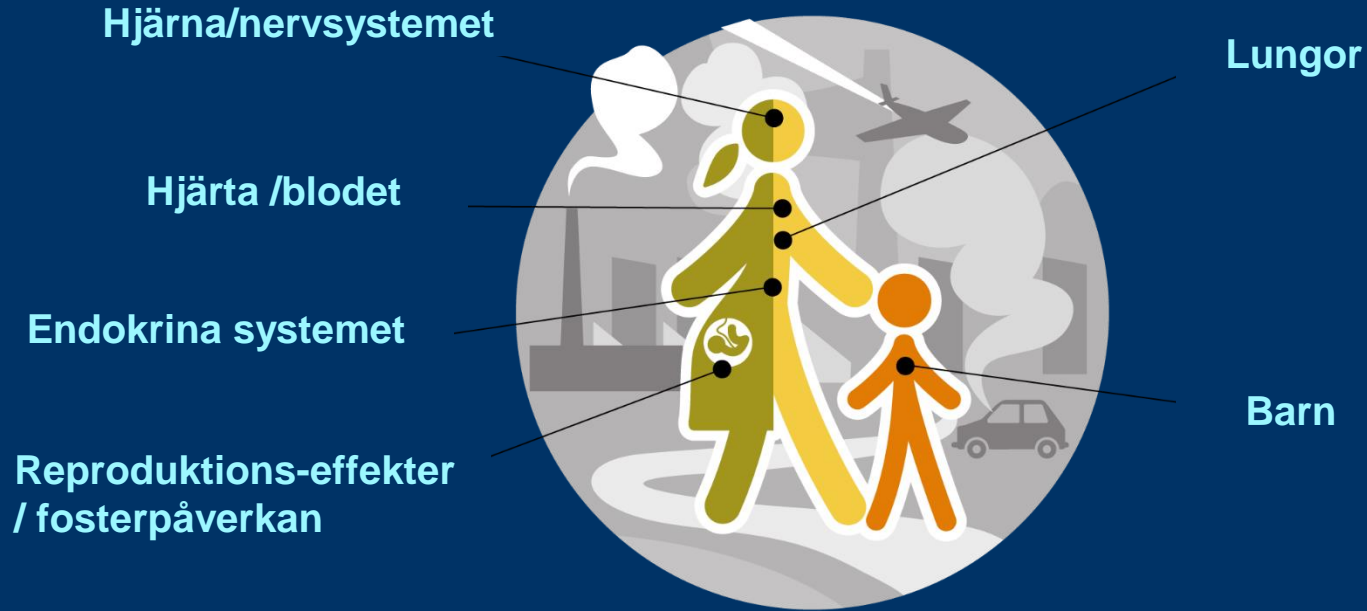
Naturvårdsverket

siiri.latvala@naturvardsverket.se

matthew.ross-jones@naturvardsverket.se

Hälsoeffekter av luftföroreningar

AIR POLLUTION – THE SILENT KILLER

Air pollution is a major environmental risk to health.

By reducing air pollution levels, countries can reduce:

Every year, around
7 MILLION DEATHS

are due to exposure from both outdoor and household air pollution.

Stroke

Heart disease

Lung cancer, chronic obstructive pulmonary disease, pneumonia and asthma

REGIONAL ESTIMATES ACCORDING TO WHO REGIONAL GROUPINGS:

More than 2 million
in South-East Asia Region

More than 2 million
in Western Pacific Region

1 million
in Africa Region

500 000
deaths in Eastern Mediterranean Region

500 000
deaths in European Region

More than 300 000
in the Region of the Americas

WHO Air Quality Guidelines set goals to protect millions of lives from air pollution.

CLEAN AIR FOR HEALTH

#AirPollution

Nya WHO riktvärden

Förorening	Tid för medelvärde	2005 AQGs	2021 AQGs	AAQD 2008/50/EG	MKN SFS 2010:477	Miljö-kvalitetsmål
PM _{2,5} (µg/m ³)	År	10	5	25	25	10
	24 h	25 ^a	15 ^a	-	-	25 ^c
PM ₁₀ (µg/m ³)	År	20	15	40	40	15
	24 h	50 ^a	45 ^a	50 ^e	50 ^e	30 ^p
O ₃ (µg/m ³)	Säsongs-högsta	-	60 ^b	- ^o	- ^o	-
	8 h	100 ^a	100 ^a	120 ⁿ	120	70
	Timme	-	-	-	-	80
Ozonindex	Timme	-	-	-	-	10 000 ^q
NO ₂ (µg/m ³)	År	40	10	40	40	20
	24 h	-	25 ^a	-	60 ^f	-
	Timme	200	200 ^r	200 ^k	90 ^g	60 ^d
SO ₂ (µg/m ³)	24 h	20 ^a	40 ^a	125 ^l	100 ^h	-
	Timme	-	-	350 ^m	200 ⁱ	-
	10 min	500	500 ^r	-	-	-
CO (mg/m ³)	24 h	-	4 ^a	-	-	-
	8 h	10	10 ^r	10 ^j	10 ^j	-
	1 h	35	35 ^r	-	-	-
	15 min	100	100 ^r	-	-	-

Vad är WHO:s riktvärden till för?

- Evidensbaserade underlag i form av ”rekommendationer”
 1. Hälsobaserade riktvärden
 2. Etappmål på vägen mot att nå ner till riktvärdesnivån
 3. Råd och rekommendationer om vissa luftföroreningar där underlaget inte räcker för fastställda riktvärden

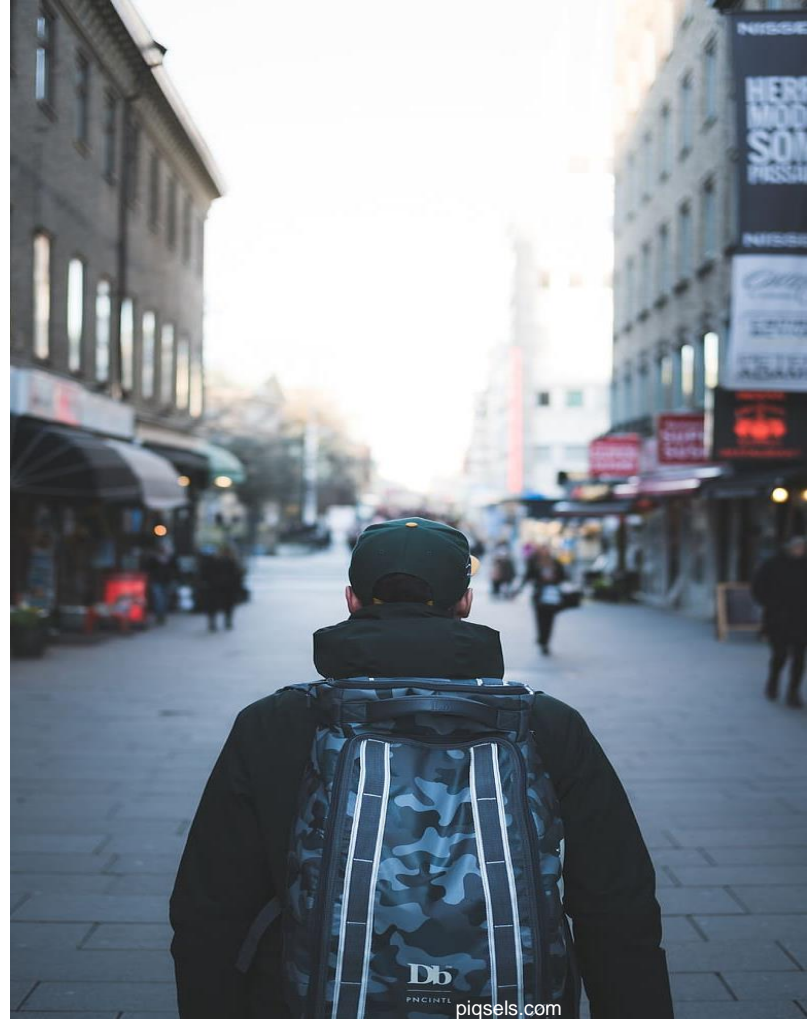

Bakgrund

- Exponeringsdata i epidemiologiska studier har förbättrats med bl.a. finare geografisk upplösning
- Bedömningen baseras på epidemiologiska studier på ett fåtal luftförorening-hälsoeffekt -par
 - Ej kombinationseffekter, toxikologiska studier eller experiment
- Enligt WHO inte troligt att inkluderande av fler typer av hälsoeffekter skulle givit andra AQG
- Inga tröskelnivåer och brantare samband vid låga nivåer är ett starkt argument för sänkta nivåer

Vad betyder detta?

- Inga säkra nivåer för luftföroreningar
- Stora hälsovinster med WHO:s nya riktvärden - halvering av förtida dödsfall pga PM2,5 enligt [EEA](#)
- Konsekvenser för det svenska och europeiska luftvårdsarbetet

EU:s Zero Pollution Action Plan (COM(2021)400)

”Nollföroreningsvision för 2050 som innebär att utsläpp av föroreningar till luft, vatten och mark har minskat till nivåer som inte längre anses vara skadliga för människors hälsa eller ekosystemen och som respekterar planetens gränser och därmed leder till en giftfri miljö.”

6 nollföroreningsmål för 2030

33 åtgärder för 2021-2024

EU:s Zero Pollution Action Plan (COM(2021)400)

”Nollföroreningsvision för 2050 som innebär att utsläpp av föroreningar till luft, vatten och mark har minskat till nivåer som inte längre anses vara skadliga för människors hälsa eller ekosystemen och som respekterar planetens gränser och därmed leder till en giftfri miljö.”

Frisk luft

”Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas.”

Riksdagens definition av miljömålet

EU:s luftvårdspolitik

Mål- och gränsvärden för
luftkvalitet
skydd för hälsa och miljö

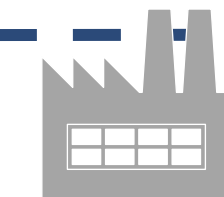
Luftkvalitets
direktivet

Minska utsläpp av
olika föroreningar

Takdirektivet

Sektors
lagstiftning

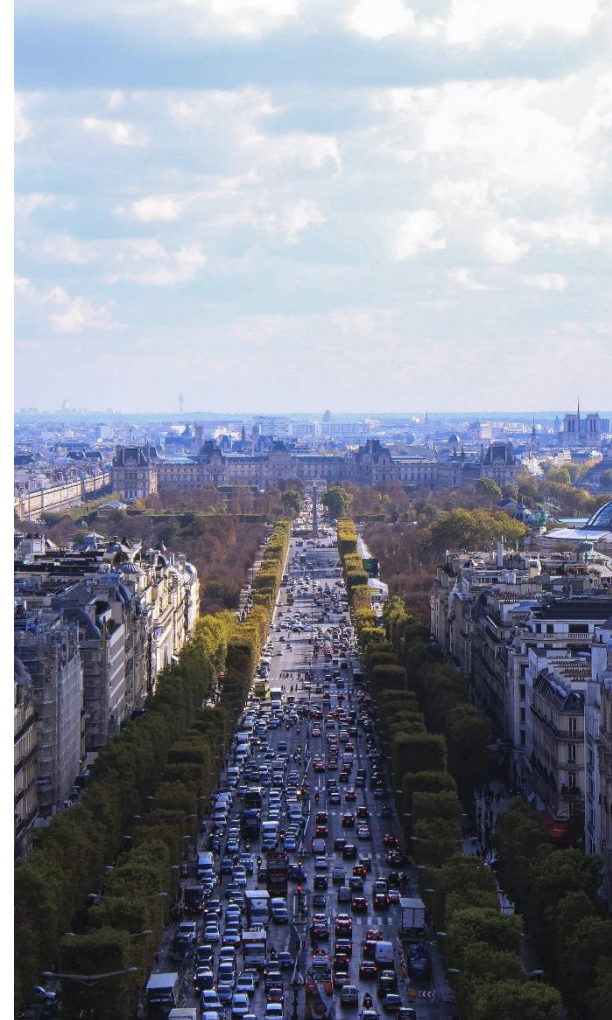
Aktiviteter
Utsläppskällor

Varför revidera luftkvalitetsdirektivet?

Ett antal brister har identifierats, inkl.:

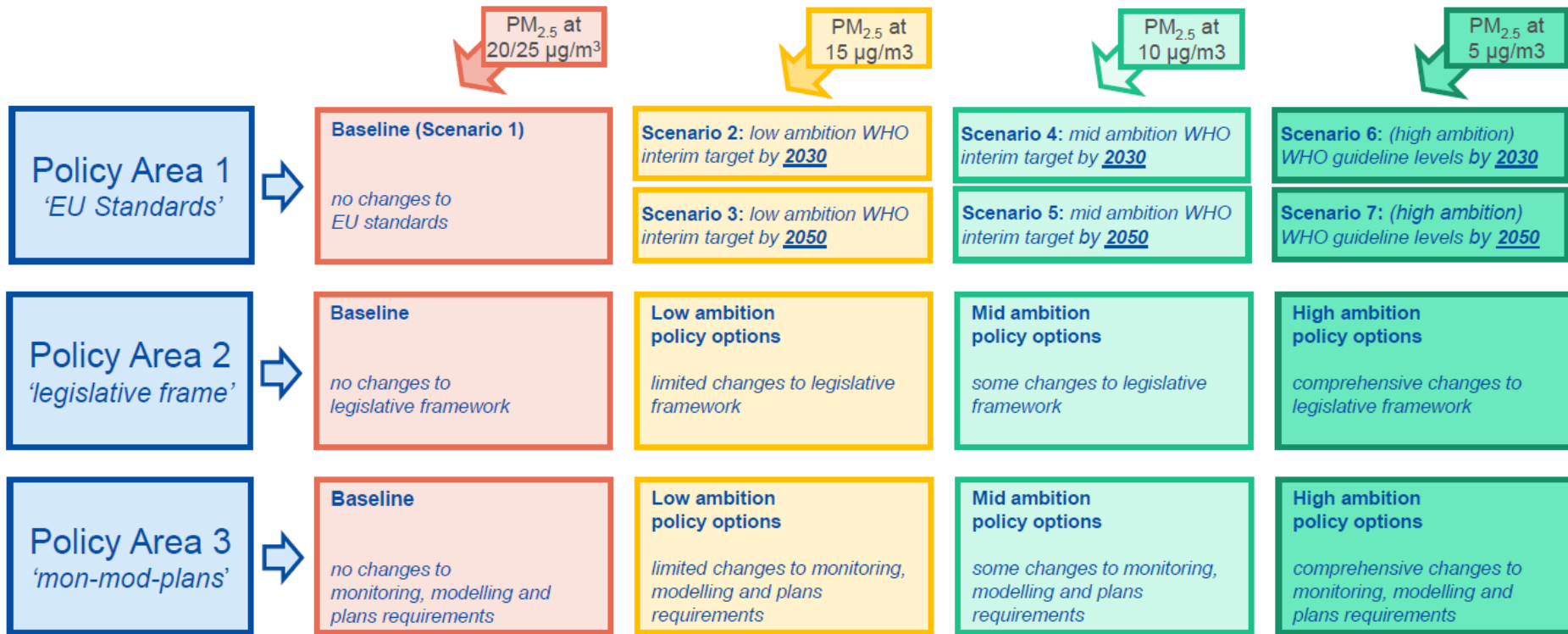
- Gräns- och målvärden ger otillräckligt skydd
- Omfattande överskridanden i flera medlemsländer
- Åtgärdsprogram har varit otillräckliga / ineffektiva
- Kontroll av luftkvalitet inte tillräckligt harmoniserad
- Otillräcklig information om luftkvalitet och påverkan

Tidslinjen för revidering av luftkvalitetsdirektivet (enligt plan)

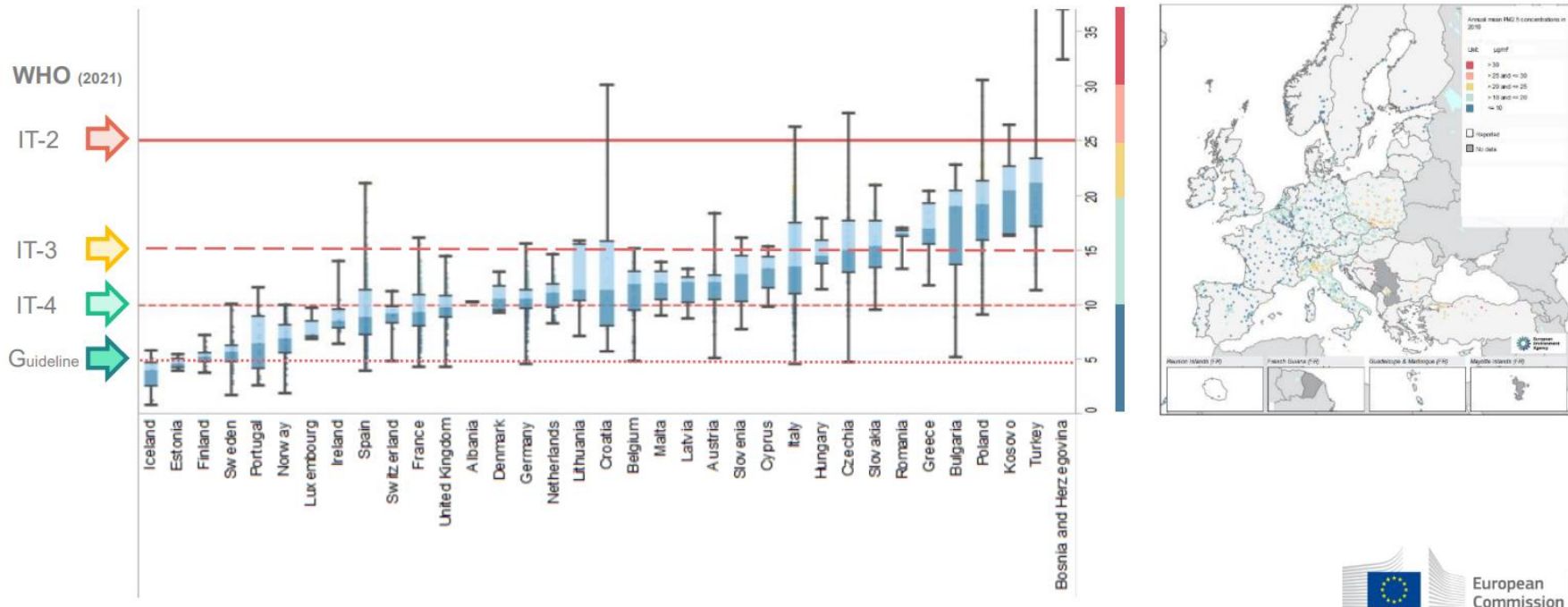

Översikt av policyområden / policyalternativ

→ based on assessment of consequences, combine different policy options to **policy packages**

PM_{2.5} concentrations in 2019 by country

Source(s): EEA Europe's air quality status 2021

Table 0.1. Recommended AQG levels and interim targets

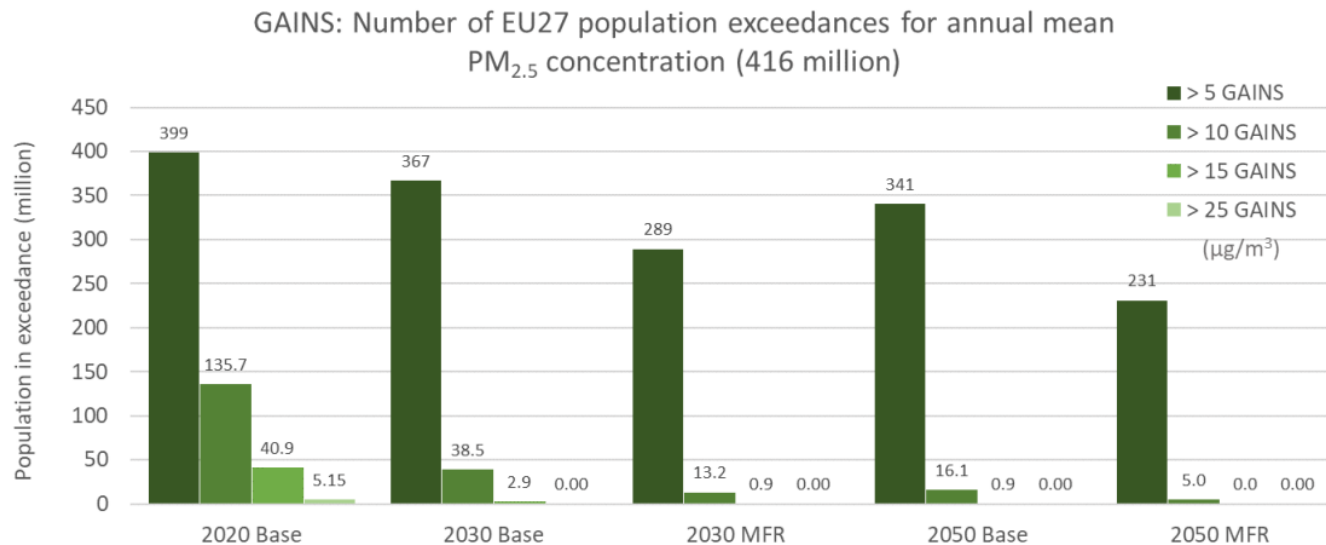
Pollutant	Averaging time	Interim target				AQG level
		1	2	3	4	
PM_{2.5}, µg/m³	Annual	35	25	15	10	5
	24-hour ^a	75	50	37.5	25	15
PM₁₀, µg/m³	Annual	70	50	30	20	15
	24-hour ^a	150	100	75	50	45
O₃, µg/m³	Peak season ^b	100	70	–	–	60
	8-hour ^a	160	120	–	–	100
NO₂, µg/m³	Annual	40	30	20	–	10
	24-hour ^a	120	50	–	–	25
SO₂, µg/m³	24-hour ^a	125	50	–	–	40
CO, mg/m³	24-hour ^a	7	–	–	–	4

^a 99th percentile (i.e. 3–4 exceedance days per year).

^b Average of daily maximum 8-hour mean O₃ concentration in the six consecutive months with the highest six-month running-average O₃ concentration.

PM_{2.5} Population exposure - Summary of preliminary scenario calculations using the existing GAINS methodology

Preparatory analysis

Möjliga policyalternativ för policyområde 2: ramverket

- Mekanism för att justera miljö kvalitetsnormer och mätkrav i linje med den senaste kunskapen
- Roll för gränsvärden, målvärden och exponeringsminskningsmål
- Öka kraven på åtgärder (kortsiktiga åtgärdsprogram, tydligare krav på effektiva åtgärder)
- Tydligare vägledning och ansvar för åtgärdsprogram
- Förstärka krav kring sanktioner
- Förstärka krav kring information till allmänheten

Möjliga policyalternativ för policyområde 3: mätning, modellering och åtgärdsprogram

- Förstärka krav kring modellering och indikativa mätningar
- Se över krav kring antal och typ av mätstationer
- Tydligare krav kring placering av mätstationer
- Revidera/uppdatera datakvalitetsmålen
- Behov av urbana "supersites"
- Obligatoriska mätkrav för viktiga föroreningar (t.ex. UFP, black carbon)
- Vägledning kring källfördelning, framtagande av åtgärdsprogram och samhällsekonomiska analyser

Möjligheter att påverka EU:s arbete

- Pågående allmänt samråd (t.o.m. 16 dec 2021)
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12677-Revision-of-EU-Ambient-Air-Quality-legislation/public-consultation_en
- Kommande expertsamråd om policy alternativen (dec 2021 – jan 2022)
- Möte med intressenter (våren 2022)
- Resultat från tidigare expertsamråd (feb 2021)
https://ec.europa.eu/environment/air/quality/documents/20210831_SR9%20Phase%201%20Report_TechAnnex.pdf

Det svenska arbetet & konsekvenser för våra normer och mål

- Nytt luftkvalitetsdirektiv i bästa fall 2023. 2024 / 2025 mer realistiskt!
- Genomfört i svensk lagstiftning 2025 – 2027 (ca 2 år efter EU har antagit direktivet)
- Fördjupad utvärdering av miljömålen 2022-2023

Det svenska arbetet med revideringen & förhandlingar

- Regeringskansliet ansvarar, Naturvårdsverket tar fram underlag
- Aktivt deltagande i expertgruppsmöten och samråd
- Dialog mellan myndigheter om kommande arbete
- Kommunikation via relevanta kanaler

Läsa mer

- [Revision of the AAQ Directives - Legislation - Air - Environment - European Commission \(europa.eu\)](#)
- [AAQ Revision - Stakeholder Meeting 2021/09/23 \(pdf\) \(europa.eu\)](#)

- [WHO air quality guidelines - executive summary](#)
- [WHO air quality guidelines](#)

Tack för uppmärksamheten!

